

Europese aanbesteding

Duurzaamheidsexpertise ten behoeve van Dienst Justitiële
Inrichtingen

1^e Nota van Inlichtingen

Kenmerk: EV/2022-03/DJI
Versie: 1.0
Datum: 20 januari 2023

Het IUC DJI heeft de vragen in het kader van de 1^e Nota van Inlichtingen ontvangen. In de beantwoording van enkele vragen wordt aangegeven dat een Aanbestedingsstuk zal worden aangepast. De aangepaste versies van de Aanbestedingsstukken worden tegelijkertijd met de 1^e Nota van Inlichtingen gepubliceerd en maken daarvan deel uit. In deze aangepaste versies zijn de wijzigingen geel gemarkeerd. Het betreft de volgende Aanbestedingsstukken: het Beschrijvend document 1.2, de concept Overeenkomst 1.1, en het Programma van Eisen 1.1.

De inhoud van deze 1^e Nota van Inlichtingen is bindend en maakt deel uit van de Aanbestedingsstukken. Deze 1^e Nota van Inlichtingen is gepubliceerd op www.tenderned.nl en is daarmee beschikbaar gesteld voor alle belangstellenden van deze aanbesteding.

Houd u rekening met het tijdig aanvragen van de Gedragsverklaring aanbesteden (GVA) ook voor eventuele derde(n) en/of leden in het kader van een samenwerkingsverband. Voor meer informatie: zie Beschrijvend document.

VRAGEN EN ANTWOORDEN OVER HET BESCHRIJVEND DOCUMENT					
NR.	§	BLZ.	VRAAG	ANTWOORD	
1.	2.2	6	DJI geeft aan dat de gewenste inzet en expertise gedurende de looptijd van het contract kan wijzigen onder invloed van maatschappelijke en (interne) politieke druk. Dit heeft mogelijk ook (aanzienlijke) gevolgen voor door DJI beschikbaar gestelde budget. Wordt dit budget navenant aangepast als er zich dergelijke wijzigingen voordoen?	Indien sprake is van aanpassingen van het budget dan zal DJI hier direct over in contact treden met Opdrachtnemer.	
2.	2.3	6	Wat moet inschrijver verstaan onder 'de operationele/tactische uitvoering van projecten die niet over facilitaire onderwerpen vallen'? Is dit bijvoorbeeld enkel gerelateerd aan duurzaamheid of moeten we dit breder zien? Graag een nadere toelichting.	Dit is enkel gerelateerd aan projecten die nodig zijn om uitvoering te geven aan het Klimaatakkoord.	
3.	2.5	6	DJI geeft aan de historische afname als basis genomen te hebben voor de bepaling van de geraamde waarde. Betreft dit historische afname gerelateerd aan duurzaamheid?	Het is niet gebaseerd op historische afname, maar op het verwachte beschikbare budget. Het Beschrijvend document is hierop aangepast.	

4.	3.1	8	In tegenstelling tot de eemalige verlenging van 2 jaar, wordt er in de concept overeenkomst (pagina 1 en artikel 2.1) gesproken over 2 x 1 jaar verlening. Waar dient inschrijver van uit te gaan?	U heeft gelijk. De juiste verlengoptie bedraagt maximaal twee jaar. De aangepaste concept Overeenkomst is als bijlage bij deze Nota van Inlichtingen gevoegd.
5.	5.1.1	11	Anders dan het aantal pagina's, stelt DJI geen verdere vormvereisten aan de beantwoording van de subgunningscriteria. Voorstel van inschrijver is om deze wel op te nemen. Bijvoorbeeld een lettertype met puntgrootte 9, regelafstand 1,15 en een minimale marge van 2.	De volgende letteropmaak en lettergrootte is van toepassing: Verdana 9.
6.	5.1.1	12	Bij subgunningscriteria 2 wordt gesproken over een projectbudget van 50.000 euro. Betreft dit het budget voor de diensten van inschrijver?	Het projectbudget bij subgunningscriterium 2 betreft puur een voorbeeldbudget en zegt niets over het budget dat in de praktijk beschikbaar is om de Opdracht uit te voeren. Dit budget is opgenomen om een vergelijking puur op kwaliteit te maken.
7.	5.1.1 / 5.1.2	13	Klopt het dat hier verwezen wordt naar 'Formulier D Prijzenblad'?	Dat is correct, de verwijzingen zijn aangepast. Zie Beschrijvend document 1.2.
8.	6.3	14	De door DJI gehanteerde planning voldoet niet aan het geldende termijnbesluit. Tussen het moment van verschijnen van de laatste Nota van Inlichtingen en de datum van indienen dienen 10 dagen te zitten. Graag ontvangen wij een aangepaste planning.	U geeft gelijk, de aangepaste planning is opgenomen in het aangepaste Beschrijvend document 1.2 en in TenderNed. De uiterste inlevertermijn voor Inschrijvingen is geworden: 13 februari 2023 uiterlijk om 10:00 uur. De mededeling gunningsbeslissing is geworden: 1 maart 2023
9.	6.4	14	Klopt het dat hier verwezen wordt naar 'Formulier C Vragenformulier'?	Dat is correct, de verwijzing is aangepast. Zie Beschrijvend document 1.2.
10.	6.5.3	15	Als DJI een Engelstalige versie van technische documentatie toereikend acht, is het niet logisch dat deze op kosten van de inschrijver (eventueel) vertaald dient te worden of dat inschrijver alsnog een Nederlandse versie dient te verstrekken. Verzoek deze passage te wijzigen.	Uw verzoek wordt niet gehonoreerd. In het uitzonderlijke geval Engelstalige documenten worden ingediend, dan kan de Aanbestedende dienst eventueel op kosten van inschrijver, om een Nederlandse vertaling verzoeken. Met deze passage is dus niet gezegd dat de kosten standaard op inschrijver worden verhaald, maar dat dit een mogelijkheid is.
11.	1.1	5	Wat is de definitie van de totaalopgave (scenario's)? Wat valt hier volgens DJI onder? Wat wordt bedoeld met scenario's?	De totaalopgave om de doelstellingen uit het Klimaatakkoord uit te voeren. Scenario-ontwikkeling gaat over het verstrekken van 'hoe'/handelingsperspectieven. Aangezien de toekomst constant verandert is het verstandig verschillende scenario's te ontwikkelen.

12.	1.1	5	Is er budget om investeringen te doen om korte termijn besparingen te realiseren?	Afhankelijk van de business case / terugverdientermijn moet dit nader besloten worden. Op voorhand is dit niet te zeggen.
13.	2.2	6	4e alínea: 'voor uitvoering van projecten die geen betrekking hebben op facilitaire onderwerpen, begeleid opdrachtnemer ook de uitvoering samen met cluster duurzaamheid'. Betekent dit dat opdrachtnemer ook uitvoering dient te begeleiden op gebied van vastgoed en inkoop? Of vallen deze thema's onder de noemer 'facilitaire onderwerpen'?	De uitvoering pakken we o.a. voor vastgoed en inkoop in dat geval samen op. Dit gaat altijd in overleg met de betrokkenen vanuit DJI (huisvesting en gebruikers & inkoopuitvoeringscentrum en bestellers) en haar ketenpartners zoals het RVB.
14.	5.1.1	12	Klopt onze aanname dat er alleen een cijfer 2,4, 6, 8 of 10 kan worden gescoord op de inzendingen op het onderdeel kwaliteit? Dus geen 7, geen 9 of bijvoorbeeld een score van 7,3?	Dat is correct.
15.	5.1.1	12	Is er een minimale lettergrootte (en/of lettertype) gewenst op de 3 A4-tjes en 2 A4-tjes voor subgunningscriterium 1 en 2?	Zie het antwoord op vraag 5.
16.	5.1.1	12	Subgunningscriterium 2: Het budget van 50.000,-; is dat budget voor het uitvoeren van maatregelen, voor inzet van uren van de opdrachtnemer? of een combinatie van?	Het betreft het totale budget voor het project zoals uitgevraagd in de wens. Zie ook antwoord vraag 6.
17.	5.1.1.	13	De volgende zin loopt niet helemaal goed: "U toont kennis, expertise en creativiteit in de aanpak en inzet van zijn medewerkers." Klopt onze aanname dat u bedoelt, dat het om de aanpak en inzet van medewerkers van opdrachtnemer betreft?	Dat is correct.
18.	5.1.1.	13	De volgende zin loopt niet helemaal goed: "U laat zien hoe hij resultaatgericht impact realiseert." Klopt onze aanname dat met hij de opdrachtnemer wordt bedoeld?	Dat is correct.
19.	5.1.1	13	Met betrekking tot de volgende zin: "Hoe wordt samenwerking met de locaties gezocht om de opdracht te realiseren?" Bedoelt u hier de locatie van de betreffende casus? Of bedoelt u hier andere locaties /detentiecentra?	Hier bedoelen wij de locatie van de betreffende casus.
20.	5.1.2	13	Er wordt gesproken over formulier E. Er zit geen formulier E bij de documenten. Klopt het dat dit bijlage D is?	Dat is correct, zie ook het antwoord op vraag 7.

21.	5.1.1.	13	De zin: "Hoe geven we vorm aan de impact van gedetineerden op de uitvoering?" Wat wordt bedoeld met de impact van gedetineerden op de uitvoering?	Op jaarbasis stromen circa 29.300 nieuwe justitiabelen in. Gemiddeld zijn er per dag 10.781 justitiabelen 'binnen'. Daarmee zijn justitiabelen (gedetineerden) een belangrijke schakel in de uitvoering van het Klimaatakkoord voor DJI. Voor meer algemene informatie over DJI: https://www.dji.nl/over-dji/documenten/publicaties/2020/09/24/dit-is-dji . Zie voor meer informatie over impact het inkoopbeleid van DJI: https://www.dji.nl/over-dji/zaken-doen-met-dji/inkopen-met-impact
22.	5.1.2	13	Klopt onze aanname, dat er met betrekking tot de scores op het prijzenblad, uitsluitend de scores: 100, 50 en 20 per functie behaald kunnen worden? Met andere woorden: klopt het dat het niet mogelijk is om bijvoorbeeld een score van 98 of 43 per functie te behalen als inschrijver een tarief aanbiedt ergens binnen de genoemde bandbreedte?	Dat is correct.
23.	6.5.1	15	Er wordt gerefereert aan bijlage F. Er is geen bijlage F. klopt dat? Er zit ook geen volmachtformulier bij de stukken. Klopt dat?	U heeft gelijk. De verwijzing naar een specifieke bijlage is verwijderd, zie het aangepaste Beschrijvend document 1.2.
24.			De planning is krap. Het aanhaken van samenwerkingspartner en de tijd die tussen NvI en de beantwoording ervan is nihil. Verzoek is minimaal 1 tot 2 weken extra tijd te geven.	Zie antwoord op vraag 8.
25.	5.1.1		De case richt zich op primair proces van DJI. Buiten scope valt facilitaire adviesdiensten. Betekent dit dat de kansen op het gebied van Facilitaire dienstverlening om samen op te trekken met gedetineerden om duurzaamheidskansen te verzilveren buiten scope vallen?	Facilitaire adviezen vallen wel in scope, maar de uitvoering van deze adviezen niet. Dus in de scope kunnen duurzaamheidsadviezen t.a.v. facilitair wel opgenomen worden.
26.	2.2 metingen		T.a.v de genoemde metingen; valt binnen de scope alleen de analyse van de metingen of gaat opdrachtnemer ook zelf metingen verrichten? Mag opdrachtnemer werken met de bestaande datasets van Metabolic? Is dit een samenwerking? Gaan we opnieuw dingen meten?	Opdrachtnemer moet ook zelf metingen kunnen verrichten. Opdrachtnemer kan niet werken met de bestaande datasets van Metabolic. DJI heeft op dit moment geen overeenkomst met Metabolic. Indien nodig valt het verrichten van metingen binnen de scope om inzicht te krijgen in de huidige situatie en voortgang van de gehele bedrijfsvoering.
27.	2.9		Begrijpen wij goed dat binnen de scope van deze opdracht wel invloed uitgeoefent kan worden op de gebouwde omgeving & vastgoed van DJI?	DJI is geen eigenaar van het vastgoed wat ze gebruiken. Het RVB is eigenaar en beheert de panden. Gebouwaanpassingen en installaties zitten voor zover in de scope dat ze belangrijk zijn

			Zijn technische roadmaps t.a.v. gebouwaanpassingen en installaties ook onderdeel van de scope?	vanuit de rol van gebruiker en regievoerder op duurzaamheid voor DJI. Er bestaan echter al wel routekaarten van het RVB en huisvesting. De toereikendheid van deze plannen valt echter wel binnen de scope.
28.	2.4		De focus op korte termijn kostenbesparen staat in sommige gevallen wat haaks op de lange termijn kijk op duurzaamheid en toepassen van TCO. Bent u zich daarvan bewust? En wat is daar de reden van?	Daar zijn we ons van bewust. Naast de duurzaamheidsopgave ligt er voor DJI ook een financiële opgave. Zie hiervoor de kamerbrief: Kamerbrief bij toezending onderzoek financierbaarheid DJI Kamerstuk Rijksoverheid.nl .
29.	2.4		Begrijpen wij goed dat de gestelde korte termijn kosten besparingen in de doelen van deze paragraaf zich richten op allerhande duurzaamheidsmaatregelen niet per se gericht op energie/gasloos?	Dat klopt.
30.	2.2 en 2.3		Kunt u de scope nog wat beter toelichten. Begrijpen wij goed dat deze ondersteuning alleen gaat over het primaire proces van DJI en dat alle facilitaire zaken buiten scope zijn? Kunt u facilitair duiden qua scope?	Duurzaamheid behelst allerlei verschillende onderwerpen, waaronder facilitaire zaken. De uitvoering hiervan zal echter gedaan worden door het Facilitair Bedrijf. Zie ook het antwoord op vraag 25. De verwachting is dat de samenwerking voornamelijk plaats zal vinden met het Cluster Duurzaamheid.
31.	2.5	7	Kunt u bevestigen dat lopende opdrachten niet worden aangetast door het opzeggen van de overeenkomst in verband met overschrijding van de opdrachtwaarde?	Nee, dat kunnen wij niet bevestigen. Indien de maximale afname van de opdracht dreigt te worden overschreden, dan treden beide Partijen met elkaar in overleg over de ontstane situatie en de te nemen maatregelen. Uitgangspunt is dat er alleen projecten worden gestart waar ook nog budget voor is. Door regelmatig overleg en vastlegging in een jaarplan houden beide Partijen zicht op de uitvoering. In de regel zal het zo zijn dat partijen voorafgaand aan een nieuwe opdracht een inschatting maken van de benodigde uren en daarmee de waarde van de opdracht. En daarmee hebben partijen het inzicht in hoeverre de maximale waarde bereikt wordt.
32.	2.5	7	Kunt u bevestigen dat de overeenkomst niet automatisch afloopt bij het bereiken van een omzet van €900.000, en dat in dat geval altijd een opzegging noodzakelijk is?	Zie het antwoord op vraag 31.
33.	5.1.1	11	Welke rollen hebben de beoordelaars binnen uw organisatie?	Het betreft in alle gevallen (senior) adviseurs van de directie Facilitair, Huisvesting en Inkoop die zich bezighouden met de verduurzaming van DJI.

34.	5.1.2	13	Kunt u bevestigen dat met 'Formulier E' bedoeld wordt het document dat is geüpload als Bijlage D?	Dat is correct.
35.	6.4.1	14	Kunt u bevestigen dat voor deze en de volgende vragenronde formulier D in plaats van C gebruikt dient te worden?	Dat is correct.
36.	6.12	17	In de aanbesteding sluit u het vergoeden van tenderkosten uit. Echter, in de Gids Proportionaliteit is bepaald dat het vooraf volledig uitsluiten van een tenderkostenvergoeding niet proportioneel is. Bijvoorbeeld bij laattijdige intrekking (na deadline inschrijven) die buiten de invloedssfeer van een inschrijver ligt, ligt het op de weg van aanbestedende dienst een tenderkostenvergoeding op zijn minst te overwegen. Gaat aanbestedende dienst akkoord met het aanpassen van deze voorwaarde naar: "Indien daar aanleiding toe is omdat de aanbesteding, vanwege oorzaken die buiten de invloedssfeer van de inschrijver liggen, laattijdig wordt ingetrokken, treedt aanbestedende dienst in overleg met de inschrijver over een eventuele tenderkostenvergoeding."?	Aanbestedende dienst heeft met de bepaling in kwestie niet op voorhand iedere vergoeding van inschrijfkosten uitgesloten in het geval van een laattijdige intrekking van de aanbesteding. In geval van laattijdige intrekking van de aanbesteding zal Aanbestedende dienst conform voorschrift 3.8 van de Gids Proportionaliteit bepalen of sprake dient te zijn van een vergoeding van de inschrijfkosten. Gezien het voorgaande ziet Aanbestedende dienst geen aanleiding om de passage aan te passen.
37.	1.1	5	Deze aanbesteding wordt begeleid door het SSC DJI. Cluster Duurzaamheid lijkt de opdrachtgevende partij te zijn voor deze opdracht klopt dit? En zo niet wie is dan de opdrachtgever?	Het betreft de verwerving van een raamovereenkomst voor de Dienst Justitiële Inrichtingen waarbij het Cluster Duurzaamheid regie voert binnen de organisatie. In veel gevallen zullen wij het aanspreekpunt zijn voor de aannemer.
38.	2.4	6	Resultaat van de aanbesteding. Hoe verwacht de aanbestedende dienst dat besluitvorming plaats gaat vinden rondom het waarderen en al dan niet omarmen van voorstellen tot kostenbesparing en voor te stellen scenario's? Met andere woorden wie beslissen over of voorstellen van onze kant worden opgepakt en ten uitvoering gebracht, of in een negatief geval bewust of onbewust blijven steken in een postvak van iemand die geen trek heeft in een bepaalde transitie?	Afhankelijk van het type project ligt besluitvorming bij verschillende spelers (intern of extern DJI). Cluster Duurzaamheid is verantwoordelijk voor interne besluitvorming. Het uitgangspunt is dat voorstellen tot kostenbesparing en scenario's samen met DJI worden voorbereid en dat er zoveel mogelijk draagvlak binnen de organisatie wordt gevormd voor uitvoering.
39.	2.2	6	De opdrachtscope is duidelijk. Maar de complexiteit van de DJI organisatie, in al haar facetten, is voor buitenstaanders niet altijd even overzichtelijk. Mogen wij er van uitgaan dat er voor de uitvoering van de opdracht een aantal DJI medewerkers beschikbaar worden gesteld, voor	Wij zorgen voor voldoende begeleiding om het uitvoeren van de Opdracht tot een succes te laten maken. Hiervoor is het Cluster Duurzaamheid beschikbaar.

			bijvoorbeeld gemiddeld twee dagdelen per maand, om ons als opdrachtnemer te (bege)leiden door de organisatie? En mogen wij er van uitgaan dat dit mensen zijn die uit verschillende geledingen van de DJI organisatie afkomstig zijn? En dat dit bij voorkeur een team kan worden met continuïteit aan mensen en inzet?	
40.	2.2	6	U vraagt een partner met kennis en expertise om de verduurzaming van uw organisatie te versnellen. Hoe kijkt u aan tegen dit partnerschap? Onder andere: waar eindigt de rol van uw organisatie en waar begint de rol van de opdrachtnemer/partner?	Het is aan u om inzicht te verschaffen in de wijze waarop u het partnerschap vormgeeft. Zie hiervoor het gevraagde in subgunningscriterium 1.
41.	2.2.	6	In hoeverre implementatie (uitvoering van projecten) en ondersteuning binnen de opdracht valt, is voor ons nog niet voldoende helder. Kunt u hier nog meer helderheid over verschaffen? Onder andere: wat valt onder facilitaire dienstverlening en wat valt daarbuiten?	Het cluster duurzaamheid is een onlangs inricht onderdeel dat regie moet voeren op de verduurzaming van de organisatie. Van de opdrachtnemer wordt verwacht hier een constructieve bijdrage aan te leveren door middel van zijn kennis en expertise. Een concrete opdrachtoomschrijving is om deze reden niet mogelijk. Zie ook de antwoorden op de vragen 25 en 37.
42.	2.2	6	Welke rolname verwacht u bij de monitoring van de opdrachtnemer/partner? Valt bouwen of aankopen, gegevens verzamelen, en beheer van monitoringsinstrumenten binnen de scope en het budget van de opdracht?	Het budget is beperkt en besteding moet zo impactvol mogelijk zijn. Deze raamovereenkomst bevat echter alleen de levering van adviesdiensten. De aanschaf van tooling valt niet onder de opdracht. Zie ook het antwoord op vraag 26.
43.	2.2 - 2.9	6-7	Kunt u aangeven in hoeverre kostenbesparing randvoorwaardelijk is voor maatregelen en projecten en in hoeverre er ruimte is voor maatregelen en projecten, gericht op andere verduurzamingsopgaven van het Rijk?	Kostenbesparing is een uitdrukkelijke wens. Er is tegelijkertijd ook ruimte voor andere verduurzamingsopgaven van het Rijk voor zover ze verband houden met de uitvoering van het Klimaatakkoord bij DJI.
44.	5.1.1	12-13	U vraagt voor het criterium 1 een beschrijving in max. 3x A4 en voor criterium 2 max. 2x A4. We kunnen een betere beschrijving leveren bij iets meer ruimte. Wilt u overwegen dit wijzigen naar bijvoorbeeld 4x A4 en 3x A4?	Nee, hiermee stemt de Aanbestedende dienst niet in. Let op, de Aanbestedende dienst heeft in het Beschrijvend document 1.2 de tekst aangepast betreffende het maximaal in te dienen aantal A4, om onduidelijkheden te voorkomen: Subgunningscriterium 1: maximaal 3 x A4-kantjes, of 1 ½ A4: Subgunningscriterium 2: maximaal 2 x A4-kantjes, of 1 A4.

45.	2.3		Voor de niet facilitaire onderwerpen valt ondersteuning voor de operationele/tactische uitvoering van projecten binnen de scope. Welke rol wordt daar concreet onder verstaan voor de opdrachtnemer? Volledige directievoering tot en met eind oplevering, of een ondersteunende rol naast een directievoering door derden.	Een ondersteunende rol naast het cluster Duurzaamheid. Werkzaamheden vinden altijd in afstemming en overleg met de directie.
46.			Kunt u ter beeldvorming aangeven aan welke type opdrachten we moeten denken?	De Aanbestenende dienst verwijst u naar hoofdstuk 2 van het Beschrijvend document waarin nader is ingegaan op de Opdracht. De praktijk gaat uitwijzen welk type opdrachten er specifiek gaan worden uitgevoerd. De kennis en expertise van de opdrachtnemer spelen hierbij een grote rol.
47.	2.2		Ligt de focus op de uitvoering van projecten om de doelstellingen te realiseren of op het formuleren van een programma met concrete projecten?	De focus ligt op het formuleren en uitvoeren van projecten om de besparingsdoelstellingen te behalen.
48.	5.1		U geeft aan graag te zien dat gedetineerden betrokken worden in het proces. Kunt u aangeven onder welke voorwaarden (beveiliging etc.) zij betrokken kunnen worden?	De voorwaarden zijn afhankelijk van de wijze waarop gedetineerden betrokken worden in het proces en kunnen niet vooraf worden aangegeven. Partijen zullen daarover met elkaar in gesprek moeten gaan. Ter aanvulling: We hebben binnen DJI verschillende locaties en regimes. De voorwaarden waaronder ze betrokken kunnen worden verschilt dan ook. Na gunning neemt cluster Duurzaamheid het op zich om samen met Opdrachtnemer de wereld van DJI duidelijk toe te lichten.
49.			Het gaat om een openbare aanbesteding. Heeft de aanbestedende dienst een beeld bij het aantal te verwachten/potentiële inschrijvers? We stellen deze vraag in verband met de gevraagde inspanning versus de kans rijkheid om de opdracht te krijgen.	De Aanbestedende dienst verwacht voldoende interesse in de Opdracht.
50.	5.1.1		Gaat het met het actief betrekken van gedetineerden om alleen de uit detentie vrijgelaten mensen of ook om mensen die nog in detentie zitten of bijna vrijgelaten worden? Als onderdeel van inkopen met impact.	Het gaat om mensen die nog in detentie zitten. Sommigen zullen dichtbij vrijlating zitten, maar dat zal niet altijd het geval zijn. Een voorbeeld van het betrekken van gedetineerden is inderdaad inkopen met impact.

51.	scope		Heeft u in basis behoefte aan zicht en visie op portefeuille en gebouwniveau? De energie/CO2 opgave voor uw portefeuille voor de zowel de nabije als verdere toekomst duiden, vanuit de eigen exploitatie en vanuit de landelijke en Europese beleid- en wetgeving? Of ligt de nadruk op de korte termijn ingrepen met bijbehorende benodigde bouwtechnische, installatietechnische en/of bouwfysische kennis. Beide mogelijkheden vragen deels ander type kennis en kunde en bepaalt daarmee het type partij dat passend is voor deze vraag.	In uw vraagstelling focust u op de gebouwde omgeving. Hoewel dit een belangrijk aspect van verduurzaming is, leggen wij de focus op de brede verduurzaming van de organisatie. Naast huisvesting betreft het hier o.a. zaken gerealteerd aan inkoop, gedragsverandering, monitoring en rapportage. Wij zijn zelf geen eigenaar van het vastgoed wat we gebruiken, want dat is van het RVB.
52.	scope		In het verlengde van onze vorige vraag: we zijn benieuwd hoe u het zwaartepunt van de te verwachten werkzaamheden inschat: zoekt u een partner/partij met het zwaartepunt op strategisch, operationeel of technisch specialistisch niveau? We kunnen ons voorstellen dat de opgave op portefeuilleniveau geanalyseerd moet worden op basis waarvan de benodigde duurzame en strategische keuzes gemaakt wordt en waarna deze naar een plan van aanpak op objectniveau worden gebracht. Het kan ook zo zijn dat het primaire proces de mogelijkheden zeer sterk bepaalt en de (on)mogelijkheden direct en alleen op operationeel niveau gemaakt worden.	Het zwaartepunt zal liggen op strategisch en operationeel niveau. Uw veronderstelling dat de opgave goed geanalyseerd moet worden klopt. Dit is iets wat ook in scope zit (onder scenario-ontwikkeling). Doorvertaling naar een gedetailleerder niveau is voor scenario-ontwikkeling voor zover dit nodig is. U ziet het goed dat het primaire proces de mogelijkheden sterk bepaalt en daarmee het operationeel niveau enorm belangrijk is.
53.			Zowel het besparen van kosten op korte termijn als het in kaart brengen van initiatieven worden genoemd als belangrijke doelstellingen voor het cluster Duurzaamheid. Hoe voorziet het cluster om te gaan met eventuele tegenstrijdigheden tussen beide doelstellingen die mogelijk naar voren kunnen komen?	Bij tegenstrijdigheden zullen we per casus samen met Opdrachtnemer en andere betrokkenen kiezen wat de beste optie is.
54.			Heeft DJI duurzaamheidsdoelen geformuleerd, aanvullend of verdiepend op de duurzaamheidsdoelen vanuit de Rijksoverheid?	Nee, hiervan is geen sprake.
55.			Hoeveel interne capaciteit is beschikbaar voor dit traject?	Het cluster duurzaamheid bestaat in principe (personele wisselingen voorbehouden) uit vier personen. Twee personen zijn voor 0,5 fte beschikbaar en twee personen voor 1,0 fte. Daarnaast zijn er meerdere andere medewerkers die deels met dit thema bezig zijn vanuit hun rol. De verduurzaming raakt uiteraard vele medewerkers binnen onze organisatie. Hierbij kan gedacht worden

				aan huisvestingsadviseurs, facilitair managers en andere medewerkers (in het kader van gedragsverandering)
56.	2.2		DJI refereert naar bijlage 10 (ecologische voetafdruk). Dit is een interessant rapport. In het rapport wordt niet gerefereerd naar de CO2 prestatieladder. Maakt DJI (of gaat maken) gebruik van de CO2 prestatieladder?	DJI is bezig met het proces tot certificering op trede 3 van de CO2-prestatieladder als onderdeel van JenV.
57.	2.5		Door DJI wordt ingeschat dat er jaarlijks circa E 150.000 beschikbaar wordt gesteld. Is dit budget flexibel inzetbaar, waardoor eventueel ongebruikt budget meegenomen kan worden naar een volgend jaar?	Dit gaat in overleg met het Cluster Duurzaamheid.
58.			Hoe opereert het cluster duurzaamheid qua organisatiestructuur en overleg frequentie? Welke teamleden en rollen zijn er nu actief en/of worden er aangetrokken?	Het cluster duurzaamheid maakt onderdeel van de stafdirectie Facilair, Huisvesting en Inkoop. En heeft als opdracht regie te voeren op de verduurzaming van de DJI-organisatie. Zie verder het antwoord op vraag 55.
59.	6.3		De publicatie van de aanbesteding vond plaats op 4 januari 2023. De door jullie aangegeven termijnen zijn korter dan de wettelijke termijnen van een openbare Europese aanbesteding (45 dagen). Klopt de datum van indiening? Kan deze aangepast worden naar de wettelijk voorgeschreven termijn?	Zie antwoord op vraag 8.
60.			Is het de intentie om per start van de opdracht bij de investeringsvoorstellen c.q. bij de kostenbesparende maatregel-voorstellen de interne CO2-beprijzing mee te nemen? Is hier reeds een beslissing op genomen? Zo niet: hoe vindt de afweging op de kostenbesparende maatregelen plaats?	Het is de intentie om interne CO2-beprijzing nader te onderzoeken. Als opdrachtnemer adviseert dit mee te nemen dan nemen we dit in overweging. CO2-beprijzing is niet een instrument dat gebruikt kan worden voor de kostenbesparende maatregelen. Die maatregelen moeten leiden tot directe besparing op budgetten.
61.			Klopt de aanname dat cluster Duurzaamheid de ambtelijk opdrachtnemer is voor het realiseren van de duurzaamheidsdoelstelling van DJI? Wie is de ambtelijk opdrachtgever? Op welk niveau is het opdrachtgeverschap belegd?	Cluster Duurzaamheid is verantwoordelijk voor de regievoering op de Verduurzaming van de DJI-organisatie. Het ambtelijk opdrachtgeverschap voor de duurzaamheidsdoelstelling van DJI is de directeur van de directie Facilair, Huisvesting en Inkoop.
62.	1.1		'Cluster duurzaamheid treedt op als regisseur'. Hoe definiëren jullie de regisseursfunctie van het cluster duurzaamheid? Uit hoeveel mensen bestaat dit cluster? Door wie wordt dit cluster aangestuurd?	Cluster duurzaamheid is nog in de opstartfase. De precieze reikwijdte en uitwerking van de regisseursfunctie is nog nader vorm te geven. Zie ook de antwoorden op vraag 55 en 61.

63.	2.3	6	Kunt u (een indicatie) geven van het jaarlijks beschikbare budget voor de uitvoering van concrete projecten?	Hetgeen hierover is opgenomen in het Beschrijvend document is de enige informatie die we momenteel hebben over budgetten.
64.	2.4	6	Hoe verhoudt de ambitie voor korte termijn kostenbesparingen zich met benodigde investeringen om verduurzamingsmaatregelen - bijvoorbeeld genoemd in de Ecologische Voetafdruk 2021 - uit te voeren?	Zie antwoord vraag 53.
65.	4.4.1	10	Voldoet ondertekening met een QuoVadis (EU) Qualified Persoonlijk Organisatie certificaat? Dit is een officiële digitale handtekening waarbij de identiteit van de vertegenwoordiger is gecheckt.	Waar een rechtsgeldige ondertekening wordt verlangd, accepteert de Aanbestedende dienst naast een originele handgeschreven, ingescande handtekening tevens de gekwalificeerde elektronische handtekening in de zin van art. 3:15a van het Burgerlijk Wetboek. Het is aan Inschrijver om te bepalen of het certificaat in kwestie hieraan voldoet.
66.	4.4.1	10	"Aanbestedende dienst verifieert op basis van een uittreksel uit het handelsregister of uw Inschrijving rechtsgeldig ondertekend is....." In bijlage 2 checklist inschrijving staat niet aangegeven dat er een uittreksel uit het handelsregister dient te worden aangeleverd, klopt dat? Of dienen we deze wel aan te leveren bij inschrijving?	De Aanbestedende dienst verifieert zelf het uittreksel KvK, deze hoeft u dus niet zelf te overleggen bij uw Inschrijving.
67.	5.1.1.	13	U geeft aan dat formulier E Prijzenblad dient te worden ingevuld, klopt het dat u formulier D Prijzenblad bedoelt?	Dat is correct.
68.	5.1.1	13	Dient het prijzenblad te worden ondertekend?	Nee, het Prijzenblad hoeft niet te worden ondertekend.
69.	5.1.1	13	Klopt het dat het prijzenblad als pdf dient te worden aangeleverd?	Zoals aangegeven in het tabblad Toelichting dient u het ingevulde Prijzenblad in zowel Excel als PDF te overleggen.
70.	5.1.1	12 en 13	Dienen de plannen van aanpak subgunningscriterium 1 en 2 te worden ondertekend?	Nee, u hoeft de uitwerkingen van de wensen niet te ondertekenen.
71.	5.1.1	12	U geeft aan dat beantwoording van criterium 1 op max 3 A4 moet plaatsvinden. Tegelijkertijd zijn er 6 beoordelingsaspecten. Bent u ermee akkoord dit te verruimen tot max 6 A4?	Nee, hiermee stemt de Aanbestedende dienst niet in.
72.	5.1.1	13	U geeft aan dat beantwoording van criterium 2 op max 2 A4 moet plaatsvinden. Tegelijkertijd zijn er 5 beoordelingsaspecten. Bent u ermee akkoord dit te verruimen tot max 5 A4?	Nee, hiermee stemt de Aanbestedende dienst niet in.

73.	6.3	14	De tijdslijnen tot de uiterste inlevertermijn zijn behoorlijk kort i.r.t. uw vraag en de overeenkomst. Bent u ermee akkoord de tijdslijnen te verruimen met twee weken?	Zie het antwoord op vraag 8.
74.	5.1.1	12	Bij beoordelingsaspect 1: u spreekt over “zijn creativiteit”? Wij veronderstellen dat dit moet zijn “uw creativiteit”. Is dat juist?	U heeft gelijk, de tekst is aangepast. Zie Beschrijvend document 1.2.
75.	2.1	5	Maken de voorstellen zoals opgenomen in het verslag van de marktconsultatie onderdeel uit van de wensen van de opdrachtgever?	Zoals aangegeven in het Beschrijvend document heeft DJI de resultaten van de marktconsultatie in de keuze voor de opzet, inhoud en vormgeving van de aanbesteding reeds meegenomen. Voor de uitwerking van de wensen dient u zich te richten op hetgeen hierover is opgenomen in het Beschrijvend document.
76.	2.3	6	Betreft de scope van het onderzoek alle thema’s uit de voetafdruk, of ligt de focus specifiek op 1 of meerdere thema’s?	De focus van de Opdracht ligt op de uitvoering van het Klimaatakkoord bij DJI in den brede.
77.	5.1.1	13	Moet voor gunningscriterium bijlage E ook worden ingevuld, en moet deze dus tweemaal worden ingediend?	Het Prijzenblad (aangepast naar bijlage D) dient u volledig in te vullen en eenmaal in te dienen.
78.	5.1.2	13	Wil de opdrachtgever ook in de uitvoering invloed hebben op de inzet van junioren, medioren en senioren, of is dit aan de inschrijver?	Dit is in eerste instantie aan Inschrijver, maar het cluster duurzaamheid kent DJI goed en kan aansturen op een andere inzet op basis van organisatiekennis.
79.	2.2	6	Hoe ziet het DJI team dat zich met dit vraagstuk bezig houdt eruit?	Zie antwoord op vraag 55.
80.	2.2	6	Wat is de verwachte inzet door DJI - cluster duurzaamheid voor iedere fase (1. verkrijgen van inzicht 2. uitvoeren van projecten)?	Het is onduidelijk wat u precies bedoelt met ‘inzet’. Inzet in termen van fte is benoemd en inzet in termen van middelen ook. Zie antwoord op vraag 55.
81.	2.2 en 2.3	6	Hoe en wanneer wordt de exacte projectomvang afgesproken?	Zie hiervoor ook de beschrijving van de opdracht in hoofdstuk 2 van het beschrijvend document.
82.	2.8	7	In hoeverre is er al inzicht in de competenties en werkervaring van gedetinieerden per locatie? Alsook de veiligheidseisen voor iedere getinieerde.	Zie het antwoord op vraag 48.
83.	2.4	6	U geeft aan dat ook kostenbesparing een belangrijke doelstelling is? In hoeverre zijn er ook kostenanalyses uitgevoerd, zowel op de primaire als secundaire (waaronder facilitaire zaken) activiteiten?	Er zijn momenteel nog geen kostenanalyses uitgevoerd in opdracht van het Cluster Duurzaamheid.
84.	2.1	5	In paragraaf 2.1 ‘Aanleiding en achtergrond’ geeft u aan dat er 9 partijen hebben gereageerd op de marktconsultatie. Kunt u aangeven	Alle voor de opdracht relevante informatie uit de marktconsultatie is opgenomen in de aanbestedingsstukken. De Aanbestedende

			welke 9 partijen dit waren en welke hiervan bij DJI op gesprek zijn geweest?	dienst ziet dan ook geen reden om informatie over partijen die hebben deelgenomen aan de marktconsultatie te delen.
85.	5.1.1	12	Voor Subgunningscriterium 1: 'Partnerschap' stelt u een 6-tal beoordelingsaspecten voor en geeft u een maximaal aantal pagina's van 3 x A4. Dit betekent dat ongeveer een half A4 per beoordelingsaspect besteed mag worden. Deze beperkte ruimte geeft een inschrijver niet de mogelijkheid om de beantwoording boven verwachting, met extra toegevoegde waarde, meerwaarde en onderbouwt met referenties te beschrijven. Bent u bereid de maximaal aantal pagina's minimaal te verhogen naar 4 x A4?	Nee, hiertoe is de Aanbestedende dienst niet bereid.
86.			Voor Subgunningscriterium 2: 'Voorbeeldcasus' stelt u 5 onderwerpen voor waar inschrijvers tenminste op moeten ingaan. Deze onderwerpen dienen te worden beschreven in maximaal 2x A4. Ook hier biedt het maximaal aantal pagina's inschrijvers niet de mogelijkheid om elk onderwerp te beschrijven plus boven verwachting, extra toegevoegde waarde te scoren en meerwaarde met onderbouwing van referenties toe te voegen. Bent u bereid de maximaal aantal pagina's minimaal te verhogen naar 4 x A4?	Nee, hiertoe is de Aanbestedende dienst niet bereid.
87.	inleiding	2-4	Er wordt beschreven dat DJI op zoek is naar één partner die ondersteuning biedt bij het realiseren van diverse duurzaamheidsdoelstellingen. In bijlage 9 worden meerdere opdrachtnemers beschreven waartussen de opdrachten op een eerlijke manier verdeeld worden en die onderling overleg dienen te plegen. Dienen wij uit te gaan van één of meerdere contractanten?	Er dient worden uitgegaan van 1 contractant.
88.	2.3	6	Er wordt omschreven dat operationele/tactische uitvoering van projecten binnen het facilitair bedrijf buiten de scope vallen, maar buiten het facilitair bedrijf, binnen de scope. Kunt u concreet omschrijven hoe deze aard en verdeling van projecten binnen en buiten het facilitair bedrijf eruit ziet?	Zie het antwoord op vraag 45.

89.	5.1.1	12-13	Voor de voorbeeldcasus dienen wij uit te gaan van een budget van € 50.000,- Geldt dit budget enkel voor de advieskosten van het project (a.d.h.v. de in te dienen uurtarieven) of de volledige projectkosten (expertise, voorbereiding, materiaal, arbeid, uitvoering etc.)?	Dit budget betreft alle gemaakte projectkosten, inclusief personeelskosten, materiaal, uitvoering, etc. Zie ook het antwoord op vraag 6.
-----	-------	-------	--	--

VRAGEN EN ANTWOORDEN OVER HET PROGRAMMA VAN EISEN				
NR.	EIS	BLZ.	VRAAG	ANTWOORD
90.	13		Moet hierin niet de verwijzing naar eis 12 in staan in plaats van de verwijzing naar eis 11?	U heeft gelijk, de betreffende verwijzing is aangepast. Zie Programma van Eisen 1.1.
91.	22		Hier staat een verwijzing naar bijlage 9. Moet dit niet de verwijzing naar bijlage 4 en of bijlage 5 zijn?	U heeft gelijk, de betreffende verwijzing is aangepast. Zie Programma van Eisen 1.1.
92.	16		DJI spreekt over het cluster Duurzaamheid. Kunt u aangeven uit hoeveel personen het cluster bestaat, wat hun achtergrond/expertise is en welke onderwerpen zij (gaan) oppakken in het komende jaar?	Zie het antwoord op vraag 58.
93.	12	3	Wat is de rol van opdrachtnemer bij het opstellen van het plan voor 2023? Welke input verwacht u daarbij van de opdrachtnemer?	Samen met cluster duurzaamheid worden na gunning de uit te voeren werkzaamheden bepaald.
94.	5	3	De huisregels zijn niet gepubliceerd bij de aanbestedingsdocumenten, klopt het dat deze bij gunning worden verstrekt?	Huisregels worden na definitieve gunning van de Opdracht in overleg met het cluster Duurzaamheid aan Opdrachtnemer verstrekt.

VRAGEN EN ANTWOORDEN OVER DE CONCEPT RAAMOVEREENKOMST				
NR.	ARTIKEL	BLZ.	VRAAG	ANTWOORD
95.	1.2	2	DJI geeft aan dat de ARVODI en de overeenkomst zelf prevaleren boven de Nota's van inlichtingen. Indien er over een of beide van deze documenten vragen worden gesteld die een wijziging tot gevolg hebben, verwerkt DJI deze dan eerst in het betreffende document alvorens de overeenkomst door partijen ondertekend zal worden?	Dat is correct. Zie ook wat hierover is opgemerkt in de inleiding van deze Nota van Inlichtingen.
96.	3.5	4	Er wordt verwezen naar bijlage 5: Voorwaarden elektronisch factureren. Klopt onze aanname dat hier bijlage 6 wordt bedoeld? (bijsluiter e-factureren aan de rijksoverheid)	U heeft gelijk, de verwijzing is zowel in het Beschrijvend document 1.2 als in de concept Overeenkomst 1.1 aangepast.

97.	6.2	6	Kunt u toelichten wat aanbestedende dienst bedoeld met de volgende zin: "De staffel inzake aansprakelijkheid opgenomen in artikel 21.3 van de ARVODI-2018 is van overeenkomstige toepassing."	Dit artikel gaat over het toerekenbaar tekortschieten in de nakoming van verplichtingen en de financiële beperking van geleden schade bij verschillende opdrachtwaardes.
98.	3.3	3	Wij gaan alleen uit van reizen van en naar het kantoor van de klant, maar niet als opdrachtnemer met zijn eigen auto voor de klant gaan reizen dan dient dit te worden vergoed door opdrachtgever, gaat u hiermee akkoord?	Nee, hiermee gaat de Aanbestedende dienst niet akkoord. Reiskosten maken onderdeel uit van de geoffreerde all-in tarieven.
99.	1.2 (Bijlage 4 Concept Overeenkomst)	2	Rangorde (artikel 1.2): <i>'Omdat in de Nota van Inlichtingen afwijkingen op de overeenkomst kunnen worden overeengekomen en de stukken behorende bij de aanbesteding ook worden genuanceerd, stellen wij voor de Nota van Inlichtingen expliciet toe te voegen bovenaan de rangorde opgenomen in artikel 1.2 van de Overeenkomst. Kunt u hiermee instemmen? Zo nee, waarom niet?'</i>	Aanbestedende dienst is niet akkoord de rangorde aan te passen. Wijzigingen op de Overeenkomst en ARVODI-2018 waar Aanbestedende dienst akkoord mee is gegaan in deze of de volgende NvI, worden reeds verwerkt in een nieuwe versie van Bijlage 4. Dit bevordert ook de leesbaarheid en het gebruik van de Overeenkomst. De antwoorden uit de NvI's die niet in het lichaam van de overeenkomst zijn verwerkt, gelden als toelichting op hetgeen is bepaald in de Overeenkomst en ARVODI-2018, maar gaan bij eventuele tegenstrijdigheden niet voor op de Overeenkomst en ARVODI-2018.
100.	3.7 (Bijlage 4 Concept Overeenkomst)	5	Aanspraak vergoeding (artikel 3.7): <i>'Het komt ons onredelijk voor dat het recht op vergoeding binnen een jaar komt te vervallen. Kan opdrachtgever instemmen met het buiten toepassing verklaren van dit artikel? Zo nee, waarom niet?'</i>	Aanbestedende dienst ziet niet in waarom Inschrijver niet in staat zou zijn om binnen een jaar nadat een aanspraak op een vergoeding is ontstaan deze vergoeding in rekening te brengen. Aanbestedende dienst gaat niet akkoord.
101.	6.2 (Bijlage 4 Concept Overeenkomst)	6	Vrijwaring aanspraken van derden (artikel 6.2): Deze vrijwaring voor aanspraken van derden betekent feitelijk dat de aansprakelijkheid van Wederpartij verder strekt dan de maximum aansprakelijkheid genoemd in artikel 21. Wederpartij accepteert alleen aansprakelijkheid jegens onze Opdrachtgever, omdat wij daar immers de werkzaamheden voor verrichten. Het is aan Opdrachtgever de risico's in te schatten en de eigen aansprakelijkheid jegens haar wederpartijen of derden te beperken. Daarnaast kan het zijn dan opdrachtnemer opdrachtgever gedurende de diensten ondersteund bij het opstellen van werkproducten onder verantwoordelijkheid van en op papier van	Artikel 6.2 wordt vervangen door de volgende bepaling: <i>In aanvulling op artikel 21 van de ARVODI-2018 vrijwaart Opdrachtnemer Opdrachtgever voor vorderingen van derden wegens een vermeende inbreuk door de resultaten van de Diensten, mits Opdrachtgever Opdrachtnemer onmiddellijk schriftelijk van het bestaan en de inhoud van die vordering in kennis stelt en de afhandeling daarvan geheel aan Wederpartij overlaat, met inbegrip van het treffen van een eventuele schikking. Opdrachtgever dient daartoe de nodige volmachten, informatie en medewerking aan Wederpartij te verlenen, zodat Wederpartij</i>

			opdrachtgever. Kunt u instemmen met het laten vervallen van deze bepaling? Zo nee bent u bereid tot het vervangen van artikel 6.2 met de volgende bepaling?: "<i>Wederpartij vrijwaart Opdrachtgever voor vorderingen van derden wegens een vermeende inbreuk door de resultaten van de Diensten, mits Opdrachtgever Wederpartij onmiddellijk schriftelijk van het bestaan en de inhoud van die vordering in kennis stelt en de afhandeling daarvan geheel aan Wederpartij overlaat, met inbegrip van het treffen van een eventuele schikking. Opdrachtgever dient daartoe de nodige volmachten, informatie en medewerking aan Wederpartij te verlenen, zodat Wederpartij tegen deze vorderingen – zo nodig namens Opdrachtgever – verweer kan voeren. Deze vrijwaringsverplichting vervalt wanneer de vermeende inbreuk betrekking heeft op (i) materiaal dat door Opdrachtgever voor gebruik, bewerking, verwerking of integratie aan Wederpartij is verstrekt, dan wel op (ii) door of namens Opdrachtgever aangebrachte veranderingen in de resultaten van de Diensten of (iii) resultaten die als Werk Product zijn opgeleverd. De staffel inzake aansprakelijkheid opgenomen in artikel 21.3 van de ARVODI-2018 is van overeenkomstige toepassing.</i>" Zo nee, waarom niet?	<i>tegen deze vorderingen – zo nodig namens Opdrachtgever – verweer kan voeren. Deze vrijwaringsverplichting vervalt wanneer de vermeende inbreuk betrekking heeft op:</i> <i>(i) materiaal dat door Opdrachtgever voor gebruik, bewerking, verwerking of integratie aan Wederpartij is verstrekt, dan wel op</i> <i>(ii) door of namens Opdrachtgever aangebrachte veranderingen in de resultaten van de Diensten of</i> <i>(iii) resultaten die als werkproduct zijn opgeleverd.</i> De staffel inzake aansprakelijkheid opgenomen in artikel 21.3 van de ARVODI-2018 is van overeenkomstige toepassing.
102.	7.4 (Bijlage 4 Concept Overeenkomst)	6	Beëindiging (Artikel 7.4): Op grond van dit artikel Opdrachtnemer ook verantwoordelijk voor schade als gevolg van beëindiging door Opdrachtnemer zelf als gevolg van niet nakomen door Opdrachtgever. Bovendien is opdrachtgever reeds beschermd door toepasselijk recht in geval van een ontbinding als gevolg van een toerekenbare tekortkoming door Opdrachtnemer. Kan Opdrachtgever instemmen dit artikel buiten toepassing te verklaren?	De aansprakelijkheid uit artikel 7.4 ziet toe op schade als gevolg van tussentijdse beëindiging of vervanging van een derde of onderaannemer <u>bij het van toepassing zijn van een uitsluitingsgrond</u>. Aanbestedende dienst gaat niet akkoord het artikel te laten vervallen, maar past voor de volledigheid artikel 7.4 als volgt aan: <i>Opdrachtnemer is aansprakelijk voor de door Opdrachtgever geleden en te lijden schade als gevolg van de tussentijdse beëindiging van de Overeenkomst of vervanging van de derde of onderaannemer op grond van lid 1 en 2 van dit artikel. Voor het bepalen van de maximale hoogte van de schade is artikel 14 ARVODI-2018 van toepassing.</i>

VERZOEK VOOR EVENTUELE AFWIJKINGEN OF AANVULLINGEN OP ARVODI 2018				
NR.	ARTIKEL	BLZ.	VRAAG	ANTWOORD
103.	21.3	8	We stellen voor om het woord opdracht(en) in dit artikel nader te specificeren. Tekstvoorstel: Per jaar worden de deelopdrachten in overleg tussen opdrachtgever en opdrachtnemer geformuleerd. Artikel 21.3 is van van toepassing op de jaarlijks geformuleerde deelopdrachten en niet op de totale raamovereenkomst. Is aanbestedende dienst bereid bovenstaand tekstvoorstel over te nemen?	Het is voor Aanbestedende dienst niet geheel duidelijk wat het doel van uw tekstvoorstel is, maar het lijkt erop dat u uw aansprakelijkheid verder tracht te beperken. Wij gaan niet akkoord met uw tekstvoorstel.
104.	24.6	11	Graag opnemen dat de opdrachtgever de contractant vooraf informeert bij ander gebruik al dan niet in gewijzigde vorm van diensten, adviezen en of werken van de contractant. Daarnaast opnemen dat elke aansprakelijkheid jegens contractant vervalt bij het wijzigen of andere toepassing door de opdrachtgever van diensten, adviezen en of werken van contractant.	Het is niet in belang van Aanbestedende dienst om het gebruik van aangeschafte diensten, adviezen en/of werken te beperken. Desalniettemin, behoudt de maker zelfs na overdracht van het auteursrecht het recht om zich te verzetten tegen "elke misvorming, verminking of andere aantasting van het werk, dat nadeel zou kunnen toebrengen aan de eer of de naam van de maker of aan zijn waarde in deze hoedanigheid" en ook het verzetten tegen het openbaar maken van het werk onder een andere naam dan de zijne. Wij zien dan ook geen reden om akkoord te gaan met uw voorstellen.
105.	26.1	11/1 2	Voor verzekeraars is het belangrijk om een maximale aansprakelijkheid op te nemen hieraan zijn de verzekeringskosten gekoppeld. We stellen voor om deze te beperken tot tweemaal de opdrachtsom met een maximum van 1 miljoen euro per jaar, de beperking vervalt bij opzet of grove schuld van onze zijde.	Wij gaan niet akkoord met uw voorstel. Uw voorstel houdt een nadere beperking van de aansprakelijkheid van Opdrachtnemer in. Op grond van de wet zijn Partijen in beginsel onbeperkt aansprakelijk voor schade die zij veroorzaken. In de huidige versie van de ARVODI is er desalniettemin voor gekozen de aansprakelijkheid van Partijen te beperken. Daartoe is een limitering in de vorm van een staffel opgenomen. Deze methode is flexibel; de limiet voegt zich naar de overeengekomen opdrachtwaarde met inbegrip van wijzigingen die zich in de looptijd van de Overeenkomst kunnen voordoen. De Staat vindt het niet opportuun de aansprakelijkheid nog verder te beperken. De beperking van de aansprakelijkheid brengt immers al met zich dat

				de Staat een deel van de door Opdrachtnemer veroorzaakte schade zelf moet dragen en/of moet bekostigen uit gemeenschapsgeld. Een verdere beperking in de ARVODI is daarom niet aan de orde. Naast een beperking van de aansprakelijkheid per schadeveroorzakende gebeurtenis is een beperking per contractjaar opgenomen. Indien zich onverhoopt meerdere schadeveroorzakende gebeurtenissen in één contractjaar voordoen is de aansprakelijkheid in dat jaar beperkt tot het desbetreffende bedrag. In een volgend contractjaar geldt dat maximum opnieuw. Voor de volledigheid benoemt Aanbestedende dienst dat de voorwaarden waaronder Opdrachtnemer zich laat verzekeren zaak is van de Opdrachtnemer met in achtneming van artikel 26 ARVODI-2018.
106.	26.2	12	Het is ons niet toegestaan onze verzekeringspolissen aan derden te verstrekken vanwege bedrijfsgevoelige informatie, wij kunnen alleen certificaten verstrekken deze certificaten ontvangen wij na betaling van de premie, is dit akkoord?	Indien het tonen van polissen en bewijzen van premiebetaling bezwaarlijk is, kan worden volstaan met een schriftelijke verklaring van de verzekeraar dat Opdrachtnemer genoegzaam verzekerd is.
107.	21	8/9	Is het mogelijk om in het geval van schending van intellectuele eigendomsrechten een beperking van de aansprakelijkheid op te nemen met een maximum van € 2.500.000? Dit in verband met de beperkingen van onze verzekering.	Nee, hiermee gaat de Aanbestedende dienst niet akkoord. Zie ook het antwoord op vraag 105.
108.	21	8/9	Gaat u er mee akkoord, in verband met de dekkingsgrenzen van onze verzekering om imagoschade, winstderving en rentederving uit te sluiten van schadevergoeding?	Nee, hiermee gaat de Aanbestedende dienst niet akkoord. Zie ook het antwoord op vraag 105.
109.	21	8/9	Gaat u er mee akkoord, in verband met de dekkingsgrenzen van onze verzekering om de aansprakelijkheid te beperken tot maximaal 10 jaar na voltooiing of beëindiging van de opdracht?	Nee, hiermee gaat de Aanbestedende dienst niet akkoord. Zie ook het antwoord op vraag 105.
110.	6.1 en 6.2 (Bijlage 5 ARVODI)	3	Gelet op de aard van de dienstverlening, waarbij het gaat om het verrichten van een intellectuele prestatie, dient het voor Opdrachtnemer mogelijk te zijn de personen die zijn belast met de	Op basis van artikel 6 is het reeds om personen te vervangen.

			uitvoering van de werkzaamheden te vervangen indien Opdrachtnemer dat voor een correcte uitvoering van de werkzaamheden nodig acht. Wij stellen daarom voor de artikelen 6.1 en 6.2 als volgt te laten luiden: "Opdrachtnemer zal personen die belast zijn met de uitvoering van de diensten tijdelijk of definitief mogen vervangen. Ter bestending van de continuïteit zet Opdrachtnemer zoveel mogelijk dezelfde personen in, waardoor de last voor Opdrachtgever tot een minimum wordt beperkt. Indien Opdrachtgever in redelijkheid van mening is dat een met de uitvoering van de diensten belast persoon, één of meerdere van in de offerteaanvraag genoemde kwalificaties mist, dan wel de werkzaamheden naar de mening van Opdrachtgever niet naar behoren uitvoert, treden partijen in overleg over vervanging van de betreffende persoon. Partijen zullen in alle redelijkheid trachten tot een oplossing te komen. Uitgangspunt is dat personen beschikbaar worden gesteld die een vergelijkbare deskundigheid, opleiding en ervaring hebben (conform het vereiste in de offerteaanvraag)."	Het vervangen door Opdrachtnemer van eerder aangeboden en door Opdrachtgever geaccepteerde personen moet zoveel mogelijk worden voorkomen. De uitvoering van de opdracht en de samenwerkingsrelatie met de Opdrachtgever zijn gebaat bij een zekere continuïteit ten aanzien van het door Opdrachtnemer ingezette personeel. Dat neemt niet weg dat het denkbaar is dat een Opdrachtnemer een bepaalde persoon niet langer voor het uitvoeren van de opdracht kan inzetten. Opdrachtnemer mag die persoon echter ook dan niet zonder toestemming van de Opdrachtgever vervangen. Opdrachtgever weigert zijn toestemming niet op onredelijke gronden en kan aan deze toestemming voorwaarden verbinden. Aanbestedende dienst ziet dan ook geen aanleiding het voorstel over te nemen.
111.	8.1 (Bijlage 5 ARVODI)	3	Bent u bereid op voorhand toestemming te geven voor het door Opdrachtnemer inschakelen van specifieke expertise die is belegd in aan Opdrachtnemer gelieerde entiteiten (dus binnen de eigen groep van Opdrachtnemer)?"	Nee, Opdrachtgever dient toestemming te geven in dergelijk geval en onthoudt deze niet op onredelijke gronden.
112.	Extra artikel (Bijlage 5 ARVODI)		Omdat Leverancier deel uitmaakt van een organisatie die is onderworpen aan verschillende vormen van toezicht, gelden voor haar specifieke regelingen met betrekking tot onafhankelijkheid. In dat kader moet een aanvullend artikel worden overeengekomen ten aanzien van beëindiging van de Overeenkomst. Bent u bereid het volgende in de Overeenkomst op te nemen? "Opdrachtnemer is gerechtigd de Overeenkomst onmiddellijk te beëindigen door middel van een schriftelijke kennisgeving aan Opdrachtgever, indien Opdrachtnemer constateert dat (a) de overheid, een toezichthoudende instantie, een beroepsorganisatie of een bestuursorgaan nieuwe wet- of regelgeving, besluiten, beleid of aanwijzingen heeft ingevoerd of bestaande wet- of regelgeving,	Het uitgangspunt is dat alleen Opdrachtgever enkelzijdig de overeenkomst kan opzeggen. Dit is ook logisch gezien de verplichte aanbestedingsprocedures (en bijbehorende termijnen) die Aanbestedende dient te doorlopen. Op basis van deze informatie is het voor Aanbestedende dienst niet mogelijk het belang van Inschrijver bij deze bepaling te doorgronden. Mocht van een dergelijke situatie sprake zijn, ligt het op de weg van Partijen om hierover in overleg te treden.

			besluiten, beleid of aanwijzingen heeft gewijzigd als gevolg waarvan de uitvoering van de Overeenkomst geheel of gedeeltelijk onwettig of anderszins onrechtmatig zou zijn dan wel in strijd zou komen met de onafhankelijkheids- of beroepsregels, dan wel indien (b) omstandigheden zodanig zijn gewijzigd dat de uitvoering van de Overeenkomst door Opdrachtnemer geheel of gedeeltelijk in strijd met de wet of anderszins onrechtmatig zou zijn of in strijd zou komen met de onafhankelijkheids- of beroepsregels.”	
113.	24.1 t/m 24.6 + 24.9 (Bijlage 5 ARVODI)	10 t/m1 2	De aard van de te verrichten werkzaamheden en daaruit voortvloeiende werkproducten staat eraan in de weg dat alle intellectuele (eigendoms)rechten daarop aan Opdrachtgever worden overgedragen. Opdrachtnemer draagt de professionele en vaktechnische verantwoordelijkheid voor de inhoud van opgestelde rapportages, werkproducten en dergelijke. Opdrachtnemer kan, als professioneel dienstverlener, die verantwoordelijkheid niet (blijven) dragen als de rechten op rapportages en werkproducten moeten worden overgedragen. Opdrachtnemer moet immers de controle kunnen blijven behouden over de inhoud en verspreiding van hun werkproducten. Bovendien is in artikel 3.9.1.2. van de Gids Proportionaliteit januari 2020 bepaald dat men kan volstaan met een uitgebreid gebruiksrecht in plaats van de overdracht van het intellectuele eigendom. Anderzijds begrijpen wij dat Opdrachtgever niet afhankelijk wil zijn van Opdrachtnemer ten aanzien van de voor hem gemaakte werkproducten. Teneinde recht te doen aan de positie van zowel Opdrachtgever als Opdrachtnemer, stellen wij een afwijkende bepaling voor de hiernaast genoemde artikelen voor die tevens strookt met paragraaf 3.9.1.2. van de Gids Proportionaliteit: “Intellectuele eigendomsrechten die reeds bestonden voor uitvoering van de werkzaamheden en voor zover ingebracht en gebruikt door Opdrachtnemer voor het uitvoeren van de Diensten en voor zover inbegrepen in de resultaten van de Diensten, evenals intellectuele eigendomsrechten op door Opdrachtnemer af te geven rapportages en werkproducten blijven eigendom van Opdrachtnemer ("Onderliggend	Auteurs- en databankrechten die (kunnen) ontstaan in het kader van de verstrekte opdracht komen aan Opdrachtgever toe. Allereerst ligt het initiatief van de opdracht bij Opdrachtgever. Zonder de opdracht zouden de rechten niet ontstaan. Bovendien worden de Diensten met belastinggeld betaald. Dat rechtvaardigt een bevoorrechte positie voor Opdrachtgever om te bepalen waar uiteindelijk de IE-rechten komen te liggen. In de tweede plaats is van belang dat Opdrachtgever de resultaten van de Diensten zonder enige beperking wil kunnen gebruiken. Zonder overdracht van de auteurs- en databankrechten is dat doorgaans niet goed mogelijk. In de derde plaats geldt dat van de overheid in toenemende mate wordt verlangd dat de bij haar aanwezige overheidsinformatie in de vorm van open data aan de samenleving ter beschikking worden gesteld. Indien de auteurs- en databankenrechten niet aan Opdrachtgever worden overgedragen kan dit aan het ter beschikking stellen in de weg staan. Voor reeds bestaande, niet aan Opdrachtgever toekomende intellectuele eigendomsrechten dient Opdrachtnemer ons een gebruiksrecht te verlenen zoals beschreven in artikel 24.3. Zie verder het antwoord op vraag 104.

			Intellectueel Eigendom Opdrachtnemer"). Opdrachtnemer verstrekt aan Opdrachtgever een niet exclusief, onvoorwaardelijk, onherroepelijk, vrij van royalty, eeuwigdurend, wereldwijd gebruiks- en vermenigvuldigingsrecht ten aanzien van het Onderliggend Intellectueel Eigendom Opdrachtnemer voor zover verwerkt in de resultaten van de Diensten, zodat deze resultaten gebruikt kunnen worden zoals beoogd met het aangaan van de Overeenkomst. Uitgangspunt daarbij is dat de resultaten van de Diensten gebruikt kunnen worden voor het doel waarvoor de resultaten van de Diensten zijn verstrekt. Bewerking van de resultaten van de Diensten en/of extern gebruik door Opdrachtgever is slechts na verkregen schriftelijke toestemming van Opdrachtnemer toegestaan."	Aanbestedende dienst ziet gezien het voorgaande geen reden een afwijkende bepaling op te nemen.
--	--	--	---	---

OVERIGE VRAGEN EN ANTWOORDEN				
NR.	BIJLAGE	BLZ.	VRAAG	ANTWOORD
114.	Prijzenblad		We zagen deze mooie en relevante uitvraag voorbij komen op het gebied van duurzaamheidsexpertise. Helaas sluiten de voorgestelde tarieven niet aan op het type dienstverlening dat wij in dit kader aan de overheid leveren. Is het een optie om met meer marktconforme tarieven te werken, bijvoorbeeld in lijn met de IMOA 1 mantelovereenkomst?	Wij zijn van mening dat wij werken met marktconforme tarieven en gaan daarom niet mee in uw voorstel.
115.	Prijzenblad		Bijlage D Prijzenblad geeft aan dat de ingediende uurtarieven binnen de drie bandbreedtes moeten vallen, van respectievelijk 'junior', 'medior' en 'senior'. Gezien het type personeel, maar bovenal de huidige tijd van hoge inflatie en prijsverhogingen tot gevolg, zouden wij u willen vragen de bandbreedtes met minimaal 15 Euro, bij voorkeur 20 Euro, naar boven ofwel te verhogen ofwel te verruimen. Gezien de tijdsinvestering die een aanbiddingstraject met zich meebrengt zouden wij u willen vragen om deze vraag per ommegaande te willen beantwoorden, vooruitlopend	Zie het antwoord op vraag 114.

			op de publicatie van de eerste nota van inlichtingen. Dit om ons de gelegenheid te stellen om, afhankelijk van uw antwoord, een passend en voor u waardevolle aanbieding te kunnen dienen.	
116.	Prijzenblad		De gestelde bandbreedten van de tarieven junior, medior, senior zijn (zeer) laag en niet marktconform. Door de inflatie liggen deze eerder op: junior 100 euro, medior 125 en senior 150 euro. Kunnen jullie deze naar boven bijstellen?	Zie het antwoord op vraag 114.
117.	Tenderned		Inschrijvers dienen in Tenderned een prijs op te geven. Echter, binnen deze aanbesteding maken we gebruik van een prijzenblad. Welke prijs dienen we in Tenderned op te geven?	U kunt in TenderNed een fictieve prijs opgeven. Deze fictieve prijs zal niet worden beoordeeld. De tarieven in het prijzenblad zijn de tarieven waaraan punten worden toegekend.
118.	D prijzen-blad		Wilt u overwegen de bandbreedte voor uurtarieven voor medior en senior te verbreden (te verhogen)?	Zie het antwoord op vraag 114.
119.			Gaat u ermee akkoord, in verband met de dekkingsgrenzen van onze verzekering om de aansprakelijkheid te beperken tot maximaal 10 jaar na voltooiing of beëindiging van de opdracht?	Nee, hiermee gaat de Aanbestedende dienst niet akkoord.
120.			Gaat u er mee akkoord, in verband met de dekkingsgrenzen van onze verzekering om imagoschade, winstderving en rentederving uit te sluiten van schadevergoeding?	Nee, hiermee gaat de Aanbestedende dienst niet akkoord.
121.			Is het mogelijk om in het geval van schending van intellectuele eigendomsrechten een beperking van de aansprakelijkheid op te nemen met een maximum van € 2.500.000? Dit in verband met de beperkingen van onze verzekering.	Nee, hiermee gaat de Aanbestedende dienst niet akkoord.
122.	Prijzenblad		DJI geeft bandbreedtes voor de verschillende functies. Op basis van de uurtarieven die worden opgegeven vallen die in de bandbreedtes, waaraan de score is gekoppeld. Kunt u aangeven hoe u tot deze score bent gekomen? Met name het verschil tussen de verschillende scores (bijvoorbeeld 100 punten voor E 80 en 50 punten voor E 80,01 voor een junior) achten wij proportioneel groot.	De Aanbestedende dienst is zich hiervan bewust maar acht het proportioneel i.r.t. de beoordelingsmethodiek. De Aanbestedende dienst houdt vast aan de bandbreedte zoals deze is opgenomen in het Prijzenblad.
123.			DJI geeft bandbreedtes voor de verschillende functies. Op basis van de uurtarieven die worden opgegeven vallen die in de bandbreedtes, waaraan de score is gekoppeld. Kunt u aangeven hoe u tot deze	De Aanbestedende dienst is van mening dat gewerkt wordt met marktconforme tarieven en gaat daarom niet mee in uw voorstel. Zie ook het antwoord op vraag 115.

			uurtarieven bent gekomen? De verwachte werkzaamheden hebben een hoger kwalitatief niveau, waardoor de voorgestelde bandbreedtes van de uurtarieven aan de onderkant van wat wij in de markt voorbij zien komen. Mede door de indexering in 2023, waardoor uurtarieven zomaar met 10% omhooggaan per 1 januari 2023. Wij raden u aan om de uurtarieven meer in de lijn met de huidige marktomstandigheden te brengen.	
124.	Bijlage 10		In hoeverre zijn de adviezen uit het rapport Metabolic dat is bijgevoegd bij de aanbesteding overgenomen door DJI en zo ja, is daarvoor ook budget gealloceerd?	Nee, hiervoor zijn geen budgetten gealloceerd. Zie hiervoor het antwoord op vraag 28.
125.	D		Voor een senior is het maximum tarief € 125. In de huidige markt is dat voor een goede senior vrij laag. Bent u bereidt dit tarief te verhogen naar maximaal € 135?	Zie het antwoord op vraag 114.
126.	Gunnings-criteria		In het prijzenblad dienen we uurtarieven in te vullen, in tenderned dient een totaalbedrag te worden ingevuld, wat moet hier worden ingevuld?	Zie het antwoord op vraag 117.
127.	Overige documenten		Klopt het dat formulier A uniform Europees aanbestedingsdocument en formulier B inschrijfformulier en akkoord verklaring bij tab overige documenten dienen te worden geupload?	Het is aan u de bijlagen te uploaden en een plek te geven in TenderNed. U mag ze uploaden bij de Inschrijving of apart bij de tab overige documenten.
128.	Marktconsultatie	1	Er worden in deze consultatie diverse 'meetinstrumenten' benoemd. Heeft DJI al een instrument omarmd waarmee zij haar emissies in kaart brengt/wil brengen?	DJI is bezig met het proces tot certificering op trede 3 van de CO2-prestatieladder als onderdeel van JenV.
129.	10	22	DJI geeft aan in 2023 gebruik te willen maken van groen Nederlands stroom. Zijn hier al plannen voor en wie voert deze uit?	Ja, dit maakt onderdeel uit van het categorieplan van de categoriemanager energie die verantwoordelijk is voor de inkoop van de energie van de Rijksoverheid.
130.	10	27	In het Revitaliseringsprogramma vastgoed DJI/RVB (2032-2040) geeft u aan dat er grootschalig (10) locaties voor 2032 worden gerenoveerd en een tweede tranche locaties wordt aangepakt voor 2040. Kunt u aangeven wie dit plan uitvoert?	Het Rijksvastgoedbedrijf is verantwoordelijk voor de uitvoering.
131.	D	2	Het marktgemiddelde van de voorgestelde tarieven, voor de gevraagde functies, vooral met de duurzaamheidsexpertise liggen hoger dan DJI heeft voorgesteld. Dit zorgt bij een krapte in de arbeidsmarkt dat	Nee, hiertoe is de Aanbestedende dienst niet bereid.

			partijen kiezen voor opdrachten, waar de tarieven hoger liggen. Dit wilt u waarschijnlijk voorkomen, daarom stellen wij voor uw maximale tarieven te verhogen. Bent u bereid deze tarieven te verhogen met voorgesteld schema? <table><tr><th>Bandbreedte uurtarief</th></tr><tr><td>€75,00 - €90,-</td></tr><tr><td>€80,01 - €95,-</td></tr><tr><td>€85,01 - €100,-</td></tr></table> <table><tr><th>Bandbreedte uurtarief</th></tr><tr><td>€90,01 - €105,-</td></tr><tr><td>€95,01 - €120,-</td></tr><tr><td>€100,01 - €125,-</td></tr></table> <table><tr><th>Bandbreedte uurtarief</th></tr><tr><td>€105,01 - €135,-</td></tr><tr><td>€110,01 - €145,-</td></tr><tr><td>€120,01 - €150,-</td></tr></table>	Bandbreedte uurtarief	€75,00 - €90,-	€80,01 - €95,-	€85,01 - €100,-	Bandbreedte uurtarief	€90,01 - €105,-	€95,01 - €120,-	€100,01 - €125,-	Bandbreedte uurtarief	€105,01 - €135,-	€110,01 - €145,-	€120,01 - €150,-	
Bandbreedte uurtarief																
€75,00 - €90,-																
€80,01 - €95,-																
€85,01 - €100,-																
Bandbreedte uurtarief																
€90,01 - €105,-																
€95,01 - €120,-																
€100,01 - €125,-																
Bandbreedte uurtarief																
€105,01 - €135,-																
€110,01 - €145,-																
€120,01 - €150,-																
132.	10	25	In het document staat beschreven dat DJI heeft aangekondigd om op 30.000m2 daken zonnepanelen te gaan plaatsen. In hoeverre is dit inmiddels uitgevoerd?	DJI neemt deel aan het programma 'zon op dak' van het RVB. Dit traject loopt nog en is gekoppeld aan de natuurlijke momenten voor verbouwing of vervanging.												